

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **Bc. Z. S.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2022, č. j. x, ve věci přestupků

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Statutárního města Olomouc, Komise pro projednávání přestupků (dále jen „komise“), ze dne 14. 3. 2022, č. j. X.
2. Komise citovaným rozhodnutím uznala žalobce vinným ze spáchání přestupků podle § 5 odst. 1 písm. b) a § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „ZNP“). Žalobce se přestupků měl dopustit tím, že dne 31. 8. 2020 v 14.24 hodin z e-mailové schránky X zaslal zprávu do e-mailové schránky zaměstnankyně Okresního soudu v Olomouci Mgr. K. N. k.n@osoud.olc.justice.cz ve znění: „Dobrý den, z pověření Mgr. Osla Vám sděluji, že pan Mgr. B. je idiot!!! S pozdravem Z. S. PS. O žádnou právní radu se ty blbko nejedná a na jiném soudě můj dotaz byl dávno bezplatně a obratem zodpovězen!!!“. Ve vztahu k osobě Mgr. K. N. úmyslně jinému ublížil na cti tím, že ho hrubě urazil a současně ve vztahu

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

k osobě předsedy Okresního soudu v Olomouci Mgr. B. B. úmyslně znevážil postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci. Komise za uvedené přestupky žalobci uložila pokutu ve výši 3 000 Kč a náhradu nákladů správního řízení v paušální výši 1 000 Kč.

3. **Komise v rozhodnutí ze dne 14. 3. 2022** jako podklad rozhodnutí uvedla písemné vyjádření žalobce, který se nedostavil k ústnímu jednání komise. Žalobce komisi napsal, že údajnou zprávu nikomu nepsal, ani nikam neodeslal. V inkriminovanou dobu nebyl připojen takzvaně online na žádném elektronickém zařízení. Žádnou paní N. ani pana B. nezná, nikdy je neviděl a nemá s nimi absolutně nic společného. Navíc ve svém tzv. poštovním klientovi citovanou zprávu nenašel, a proto vyzval komisi, aby se laskavě obrátila na osobu, která tuto zprávu údajně napsala, respektive odeslala a dále již žalobce neobtěžovala. K uznání viny nestačí, aby měl stejné jméno jako osoba, která zprávu napsala, protože do uvedené poštovní schránky má přístup více osob, včetně osob blízkých, respektive mohlo dojít k neoprávněné manipulaci (tzv. e-mail hacking). Nelze vyloučit možnost, že zpráva byla úmyslně modifikována přímo adresátem. Žalobce s orgány veřejné moci komunikuje výhradně formou datové zprávy, tzn. prostřednictvím datové schránky, kterou má aktivovanou více jak čtyři roky. Žalobce navíc používá před jménem udělený akademický titul. Statutární město Olomouc není místně příslušným správním orgánem. Není zřejmé, kde byla zpráva napsána, respektive odeslána. Ústní jednání bylo nařizeno na brzkou ranní hodinu bez předchozí domluvy se žalobcem, za zcela neakceptovatelných, respektive nezákonných podmínek, a proto se žalobce jednání účastnit nebude, ani nemůže. Nicméně komise si může toto jednání absolvovat sama, ale bez osobní přítomnosti žalobce. Žalobce požádal o zastavení řízení, neboť přestupek nespáchal.
4. Komise dále vycházela ze svědecké výpovědi Mgr. K. N., která uvedla, že pracuje na Okresním soudě v Olomouci a společně s další kolegyní má na starosti vyřizování agendy informačního zákona. Jednoho dne v roce 2020 ji předseda Okresního soudu Mgr. B. B. pověřil, aby odpověděla na e-mail, ve kterém se žalobce dožadoval informací ohledně soudního poplatku. Svědkyně mu e-mailem odpověděla, že tyto informace soud neposkytuje. Dotaz žalobce byl vyhodnocen jako žádost o právní radu a z podstaty věci takové informace soud nemůže poskytovat. Velmi rychle poté, co mu odpověděla, přišla reakce, která je skutkovou podstatou projednávaného přestupku. Ve zprávě ji žalobce označil za „blbku“. Tento výraz ji urazil na cti. Reakce žalobce ji zarazila, na jeho dotaz odpovídala korektně.
5. Komise ze zprávy Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, oddělení analytiky a kybernetické kriminality, z 9. 10. 2020 zjistila, že byla provedena analýza dle atributu z.s@tiscali.cz (pozn. soudu: e-mailová adresa obsahující jméno a příjmení žalobce). V databázích Policie ČR bylo zjištěno, že tato adresa je evidována ve věci č. j. X. Uživatelem atributu je Bc. Z. S., nar. X, bytem X, tel. X, datová schránka X (pozn. soudu: jde o identifikační údaje žalobce).
6. Komise zjistila ze zprávy TISCALI MEDIA, a. s., z 12. 10. 2020 vypracované na žádost Policie ČR, že informace, které tato společnost má k účtu X, jsou registrační údaje k e-mailové schránce, která je vedena na jméno Z. S., nar. X, bytem O. 106 (pozn. soudu: žalobce), další je e-mail X, tel. X, skype X. Tato e-mailová schránka byla založena 31. 1. 2002 a ke dni podání zprávy byla stále aktivní. Poslední vykazovaná aktivita ke dni podání zprávy byla dne 12. 10. 2022 v 10:07 hodin. Součástí zprávy jsou evidované IP adresy, včetně časových údajů přístupu k účtu. Z výpisu je zřejmé, že dne 31. 8. 2022 v

13:15 hodin byl uživatel přihlášen k e-mailu z IP adresy: X. K uvedenému účtu není ke dni podání zprávy evidovaná žádost o změnu hesla.

7. Z výpisu z e-mailové komunikace doložené do spisu Policie ČR oznamovatelem (Okresním soudem v Olomouci) vyplývá, že z e-mailové adresy X byl dne 16. 8. 2020 na e-mailovou adresu Okresního soudu v Olomouci podatelna@soud.olc.justice.cz zaslaný e-mail označený v předmětu „Žádost“. E-mail obsahuje text žádosti o sdělení aktuální výše soudního poplatku za návrh na zahájení řízení ve věcech diskriminace za předpokladu, že nebude obsahovat návrh na přiznání náhrady nemajetkové újmy v penězích a dále, zda tento soudní poplatek je třeba uhradit při podání nebo po podání žaloby na výzvu soudu. Autor e-mailu se podepsal: „Z. S.“ (pozn. soudu: jméno a příjmení žalobce).
8. Na tento e-mail navazovala odpověď asistentky soudce Mgr. K. N. z 31. 8. 2020, která uvedla, že z pověření předsedy Okresního soudu v Olomouci Mgr. B. B. žalobci na jeho dotaz z 16. 8. 2020 sděluje, že jeho dotaz má charakter žádosti o poskytnutí právní rady a Okresní soud v Olomouci zásadně informace tohoto charakteru neposkytuje. Obecně lze uvést, že poplatková povinnost ve smyslu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vzniká podáním návrhu na zahájení řízení. Tato zpráva byla odeslána ve 14:06 hodin.
9. Téhož dne v 14:24 hodin žalobce reagoval na odpověď zprávou: „Dobrý den, z pověření Mgr. Osla Vám sděluji, že pan Mgr. B. je idiot!!! S pozdravem Z. S. PS. O žádnou právní radu se ty blbko nejedná a na jiném soudě můj dotaz byl dávno bezplatně a obratem zodpovězen!!!“.
10. Okresní soud v Olomouci doložil výpis technických údajů k výše uvedené e-mailové zprávě z 31. 8. 2020, z níž vyplývá, že e-mailová zpráva byla odeslána z IP adresy X.
11. Komise na základě citovaných důkazních prostředků a podkladů rozhodnutí dospěla k závěru, že bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že žalobce se dopustil jednání, které je mu kladeno za vinu. Komise vycházela především z prokázaných skutečností zprávami Policie ČR, TISCALI MEDIA, a. s., a Okresního soudu v Olomouci. Použitá e-mailová adresa je spojena s osobou žalobce, přičemž další zjištěné kontaktní údaje korespondují s údaji sdělenými společností TISCALI MEDIA, a. s. Odesílatel zprávy byl dle výpisu přístupu k účtu v den odeslání zprávy připojen ke svému účtu, a to právě ze shora citované IP adresy.
12. Komise neměla pochyby o tom, že žalobce je majitelem e-mailového účtu X. Odesílatel se v obou zprávách podepsal jako Z. S. (pozn. soudu: jméno a příjmení žalobce). Vzhledem k obsahu zpráv nelze předpokládat, že by se za něj vydávala jiná osoba, která by se jakýmkoliv způsobem dostala k jeho e-mailovému účtu. První zpráva obsahovala dotaz na postup při úhradě soudního poplatku, nejednalo se o nevhodný či neslušný e-mail. Další zpráva odesílatele byla časově bezprostřední reakcí na odpověď soudu. Komise neměla pochyby o tom, že žalobce je autorem obou těchto zpráv.
13. Komise dále posuzovala obsah zprávy odeslané 31. 8. 2020, kdy z textu je zřejmé, že autor zprávy útočil na osobu předsedy Okresního soudu v Olomouci Mgr. B. B. Z textu v úvodu napodobujícího slova odpovědi soudu „z pověření Mgr. Osla“ a posléze přímo z textu „Mgr. B. je idiot“ je zjevná snaha o diskreditaci osoby předsedy Okresního soudu v Olomouci. Jedná se o zcela nepřiměřenou, nevhodnou reakci na věcnou a zdvořilou odpověď soudu na dotaz žalobce se snahou osobu předsedy soudu ponížit. Došlo zcela zjevně ke znevažování postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci. Soudce je úřední osobou podle § 127 odst. 1 tr. zákoníku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

14. V případě urážky na cti směřující k osobě asistentky soudce Mgr. K. N. ze zprávy vyplývá, že ji žalobce nazval „blbkou“. Jedná se o výraz zcela zjevně urážlivý, obecně označující osobu nízké inteligence. S ohledem na obsah písemného vyjádření žalobce k věci nebyla osoba přímo postižená spácháním přestupku ochotna přistoupit na uzavření smíru. Bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že žalobce je autor zasláné zprávy a byl zjevně ve stavu nespokojenosti s odpovědí soudu na jeho dotaz. Žalobce reagoval zcela nepřiměřeně a bezdůvodně a na osobu, která byla pověřena odpovědí na jeho dotaz a odpovídala věcně a zdvořile, reagoval hrubě a označil ji obecně známým výrazem pro osobu nízké inteligence.
15. K námitce nedostatku místní příslušnosti komise uvedla, že přestupek spočívající v zasílání emailových zpráv je tzv. distančním přestupkem. Za místo spáchání se považuje nejen místo odeslání zprávy, ale i místo jejího přijetí. V daném případě byla zpráva přijata v prostorách Okresního soudu v Olomouci na třídě Svobody 16. Komise byla tedy zcela nepochybně místně příslušným správním orgánem k projednání věci. Tvzení, že žalobce s orgány veřejné moci komunikuje výhradně prostřednictvím datové schránky, je pouze jeho tvrzením a nelze vyloučit, že by neodeslal zprávu i jiným způsobem, zejména jedná-li se o obecný dotaz k soudním poplatkům.
16. Komise posoudila jednání žalobce jako úmyslné, neboť žalobce věděl, že znevážení úřední osoby v souvislosti s výkonem její funkce porušuje zákonem chráněný zájem. Vzhledem k obsahu textu odeslané zprávy je zjevné, že s tímto úmyslem jednal, chtěl osobu předsedy soudu dehonestovat v souvislosti s odpovědí soudu na jeho dotaz a jednal v úmyslu přímém. Žalobce tak naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP.
17. Další jednání žalobce spočívající v urážce Mgr. K. N. komise rovněž posoudila jako úmyslné. I v tomto případě si žalobce musel být vědom toho, že nazvání jiné osoby, v tomto případě navíc pracovnice soudu kvůli nespokojenosti s odpovědí soudu na jeho dotaz, výrazem „blbka“, je způsobilý tuto osobu urazit na cti. Žalobce zjevně s tímto úmyslem jednal a Mgr. K. N. urazit chtěl, jednal tedy v úmyslu přímém. Žalobce tak naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) ZNP (pozn. soudu: jde o zřejmou nesprávnost, překlep; správně mám být číslovka sedm, nikoli pět).
18. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** shledal, že byly naplněny nejen formální znaky přestupku, ale také materiální znak, tzv. společenská škodlivost. Ta je dána závažností výrazů užitých v dotčeném e-mailu (osel, idiot, blbka), které komise správně hodnotila jako nepřiměřené, ponižující a vyznačující se snahou o diskreditaci dotčených osob (v případě přestupku znevážení postavení), hrubé a zcela zjevně urážlivé, označující osobu nízké inteligence (v případě urážky na cti). Intenzita vulgarity užitých výrazů tak nepochybně dosáhla takového stupně společenské škodlivosti skutku, který založil odpovědnost žalobce za přestupek.
19. K námitce týkající se přenesení důkazního břemene na žalobce, který je dle jeho názoru v rozporu se spravedlností, právní jistotou a zásadou legitimního očekávání, žalovaný uvedl, že přenesení důkazního břemene vyplývá z ustálené soudní judikatury. Pokud obviněný z přestupku zpochybňuje některé z důkazů, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24, nebo č. j. 3 As 9/2013-35]. Žalobce v odvolání uvedl řadu tvrzení, která měla zpochybnit závěr komise, že autor dotčené e-mailové zprávy je on. Důkazní břemeno ohledně těchto tvrzení však žalobce z níže uvedených důvodů neunesl.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

20. Žalobce v odvolání popřel, že je autorem urážlivého e-mailu. Nejprve uvedl stejné námitky jako ve svém vyjádření, a to, že urážlivou zprávu nepsal, ani neodeslal a že Mgr. N. ani nezná. Dále namítl, že autorství by musel doložit svědek a že ani skutečnost, že e-mailová schránka je na jeho jméno, automaticky neznamená, že je autorem všech zpráv. Dále namítl, že nemůže být autorem, protože byl v práci, a proto nebyl online na žádném zařízení a označil svědka, který to může dosvědčit. Po tomto vyličení důvodů, které podle něj prokazují, že není autorem urážlivého e-mailu, uvedl, že vlastním šetřením zjistil, že předmětnou zprávu napsala a odeslala ve stavu nepřičetnosti osoba blízká. Dále k důkazům, které dle jeho názoru zpochybňují závěr komise, že je autorem urážlivého e-mailu, uvedl, že jeho jméno se přidává do zpráv automaticky, když jde o odpověď na příchozí zprávu, že z obsahu zpráv není možné určit odesílatele, jak tvrdí komise a že oficiálně komunikuje pouze prostřednictvím datové schránky. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalobce doznal, že e-mail odešel z jeho e-mailového účtu. Námitku žalobce s osobou blízkou považoval však žalovaný za účelovou. Žalobce sice nebyl povinen jemu osobu blízkou identifikovat, ovšem tím, že tak neučinil a svoje obhajovací tvrzení nekonkretizoval, nepodložil a nenavrhl k jeho prokázání žádný důkaz, nevytvořil pro žalovaného situaci, aby se takovou jeho námitkou věcně zabýval, případně provedl další dokazování či vrátil za tímto účelem věc komisi k novému projednání. Pokud jde o styl, jakým je napsán urážlivý e-mail, pak tento rozhodně neodpovídá reakci osoby nepřičetné, nýbrž osoby intelektově na výši, která kopíruje styl odpovědi ze soudu, využívá sarkasmu a současně věcně reaguje na závěr a sděluje, že se nejedná o právní radu a jiný soud mu dotaz dávno zodpověděl. Důkazní břemeno vážnoucí na dotčeném tvrzení žalobce neunesl. Totéž platí pro jeho tvrzení o svědectví L. T., které rovněž nebylo dostatečně konkrétní. Obsahovalo pouze informaci, že jmenovaný má dosvědčit, že žalobce byl v práci a nebyl online na žádném zařízení. Vzhledem k tomu, že možností připojení k internetu na různých mobilních zařízeních na území našeho státu je celá řada, nemohl žalovaný bez znalosti charakteru práce žalobce či místa jeho výkonu posoudit, zda by z provedení výsledku jmenovaného vzešel důkaz, který by přispěl k objasnění skutkového stavu. Odvolací námitka byla nekonkrétní a nedůvodná.
21. Je zřejmé, že v případě skutku spáchaného formou e-mailové zprávy se bude zjištění skutkového stavu opírat o přímé důkazy spíše výjimečně. Takovým přímým důkazem je typicky doznání obviněného. V daném případě byl však skutkový stav zjištěn souborem nepřímých důkazů, když žádný jiný důkaz nezpochybnil pravost, věrohodnost a přesvědčivost důkazů ostatních. I přes všechna tvrzení žalobce neměl žalovaný důvodné pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. Všechny zjištěné skutečnosti vedly k závěru, že za urážlivým e-mailem skutečně stojí žalobce.
22. Žalovaný se ztotožnil s právními závěry k námitce místní nepřislušnosti komise.
23. Žalovaný se dále vyjádřil k námitkám k přestupku znevážení postavení úřední osoby, ve kterých žalobce zopakoval, že e-mail napsala a odeslala „osoba blízká z pověření“ a namítl, že zpráva nebyla adresována citované úřední osobě (myšleno Mgr. B.) a že tato osoba nevykonávala svou pravomoc, která může být stanovena pouze zákonem a žádný zákon nestanovil této osobě, aby poskytovala informace citovaného charakteru. Žalovaný uvážil, že není zřejmé, co myslel žalobce slovním spojením „osoba blízká z pověření“. Toto spojení lze vyložit i tak, že žalobce pověřil osobu blízkou, aby napsala urážlivý e-mail. Takový závěr by však byl pouhou spekulací. Námitka, že e-mail nebyl adresován Mgr. B., nemá na podstatu znevážení vliv. Slovní spojení „při výkonu její pravomoci“ znamená, že znevážení se netýkalo soukromé osoby Mgr. B., ale jeho osoby coby soudce, Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

respektive předsedy soudu a ke znevážení došlo v souvislosti s jeho pravomocí soudce jako úřední osoby. To koresponduje se smyslem tohoto přestupku, respektive jeho objektem, kterým je zajištění ochrany zájmu na udržení vážnosti a autority orgánů veřejné moci, které jednají prostřednictvím příslušných úředních osob.

24. K námitce žalobce, že úřední osoby musí být tolerantnější, velkorysejší a musí unést vyšší míru kritiky, žalovaný uvedl, že v případě řešených přestupků nešlo o věcnou kritiku, na kterou by mohla být uplatněna povinnost vyšší míry tolerance, ale že šlo jednoznačně o urážky osob. Tvzení žalobce, že použitá slova mohou mít jiný význam, je samo o sobě bezobsažným tvrzením, a nikoliv námitkou k vypořádání.
25. **Žalobce v žalobě** namítal, že správní orgány neprokázaly, že autorem zprávy zaslané dne 16. 8. 2020, resp. dne 31. 8. 2020 do e-mailové schránky zaměstnankyně Okresního soudu v Olomouci byl skutečně žalobce. Správní orgány pouze zjistily, že e-mailová schránka, ze které byla urážlivá zpráva odeslána, je registrována na jméno žalobce u společnosti TISCALI MEDIA, a. s. Tato skutečnost však neprokazuje, že žalobce byl autorem urážlivé zprávy. Správní orgány shromáždily pouze zjištění v neprospěch žalobce. Autorství žalobce nebylo prokázáno. Důkazem o autorství zprávy není účelové spojování jména žalobce s předchozí zprávou zaslanou Okresnímu soudu v Olomouci. Ani u této zprávy nebylo prokázáno, že jejím autorem je žalobce. Žalobce v době odeslání zprávy nebyl připojen tzv. online na žádném elektronickém zařízení. To měl prokázat navržený svědek, kterého však žalovaný odmítl vyslechnout. Žalobce ve správním řízení namítal, že autorem urážlivé zprávy měla být osoba blízká. To žalovaný účelově negoval. Přitom žalobce legitimně využil svého ústavního práva neuvést jméno či bližší informace nebo okolnosti o odeslání urážlivé zprávy osobou blízkou. Posouzení příčetnosti nebo nepřičetnosti pachatele přestupku může správní orgán učinit pouze na základě znaleckého posudku, nikoliv na základě elektronického podání. Skutkový stav nebyl zjištěn ani souborem nepřímých důkazů, jak účelově uvedl žalovaný. Žádný nepřímý důkaz o odeslání urážlivé zprávy totiž komise nezjistila. Žádná objektivní odpovědnost uživatele elektronické poštovní schránky v právním řádu České republiky neexistuje. Rozhodnutí je projevem libovůle. Důkazem o autorství urážlivé zprávy není ani registrace e-mailové schránky na jméno žalobce, kterou používal společně s rodinnými příslušníky i osobou blízkou stejně jako další schránky, účty či profily na internetu registrované na jméno žalobce. Žalobce ve správním řízení nepopíral, že e-mailová schránka, ze které byla odeslána urážlivá zpráva, je registrovaná na jméno žalobce. Žalobce však není majitelem e-mailové schránky, jak tvrdila komise. Odesílatel, tedy žalobce se nepodepsal svým jménem. Urážlivá zpráva neobsahuje žádný podpis, jak účelově tvrdila komise. Podpis je ručně psané stylizované vypsání jména. Urážlivá zpráva neobsahuje ani tzv. digitální podpis, který by ověřil totožnost odesílatele. Navíc někteří rodinní příslušníci a osoby blízké k žalobci jsou jmenovci. Napadené rozhodnutí je nezákonné. Žalovaný se v rozhodnutí o odvolání vůbec nezabýval námitkou žalobce, která se týká chybné kvalifikace skutkové podstaty přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) ZNP. Ta se týká neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, což komise neprokázala a o takovém přestupku nevedla správní řízení. Správní orgány překročily meze správního uvážení a rozhodly v rozporu se zásadou materiální pravdy i ustálenou rozhodovací praxí. Rozhodnutí nemá oporu v provedeném dokazování. Hodnocení důkazů bylo netransparentní. Skutečnosti uvedené žalobcem v odvolání žalovaný v napadeném rozhodnutí modifikoval, selektoval nebo zcela ignoroval. Z napadeného rozhodnutí jako celku není zřejmé, jakými podklady se správní orgány při rozhodování o vině řídily. Skutkové závěry jsou spekulativní.

Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné. Skutkové a právní závěry jsou nesprávné. Žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí správních orgánů obou stupňů.

26. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí. Žalobce až poprvé v žalobě uvádí, že někteří rodinní příslušníci a osoby mu blízké jsou jmenovci, což mělo zřejmě zpochybnit totožnost odesílatele. Žalobce tak opět „upřesnil“ svou průběžně rozvíjející se výpověď k osobě odesílatele. Žalobce sice od počátku tvrdil, že autorem urážlivého e-mailu není, ale nejprve tvrdil, že tento e-mail ve svém poštovním klientovi vůbec nenašel (ve vyjádření z 30. 6. 2021), poté vyzdvihl skutečnost, že ke jmenované poštovní schránce mají přístup rodinní příslušníci i osoby blízké (v odvolání ze 4. 4. 2022), načež uvedl, že uvedenou zprávu napsala a z jeho poštovní schránky odeslala osoba blízká ve stavu nepřičetnosti (v doplnění odůvodnění odvolání z 25. 4. 2022). Žalovaný vnímá tuto námitku žalobce jako účelovou.
27. Námitku chybné kvalifikace skutkové podstaty přestupku žalovaný nevypořádal pro její bezpředmětnost. Šlo totiž o zřejmou chybu v psaní. Komise v paragrafovém označení právní kvalifikace urážky na cti uvedla nesprávně číslo pět místo správného čísla sedm. Kontext příslušné části odůvodnění (pátý odstavec na straně 4 rozhodnutí komise) spolehlivě dokládá charakter zmíněné vady jako zřejmé nesprávnosti. Řízení ve věci urážek bylo od počátku správně vedeno pro přestupek podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP. Tato správná kvalifikace byla uvedena ve všech úředních písemnostech v přestupkovém řízení i ve výroku o vině rozhodnutí komise.
28. **Žalobce v replice** dodal, že správní orgány vyhodnotily provedené důkazy v rozporu se základními zásadami správního řádu (pozn. soudu: zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, dále jen „správní řád“), jako je zásada „správnosti“, zásada materiální pravdy a „zásadou přesvědčivosti rozhodnutí“, čímž překročily ústavně stanovený rámec pro tzv. volné hodnocení důkazů. Žalobcem navržený svědek potvrdí, že žalobce v inkriminovanou dobu vůbec nebyl připojen online na žádném elektronickém zařízení, protože byl mimo připojení k internetu. V takovém případě žalovaný již nepotřebuje další důkaz pro nevinu žalobce. Nicméně pokud by chtěl znát i místo práce, tak se měl tohoto svědka na tuto adresu dotázat. Správní orgány porušily právo žalobce na spravedlivý proces. Skutečnost, zdali osoba blízká, kterou žalobce označil jako autora odeslané zprávy, jednala ve stavu nepřičetnosti, není ve vztahu k projednávané věci podstatná. Pokud měl žalovaný za to, že osoba blízká jednala ve stavu přičetnosti, tak měl řízení o přestupku se žalobcem zastavit a zahájit řízení s osobou blízkou. Žalobce jako obviněný nemá povinnost navrhopvat znalecký posudek k posouzení přičetnosti osoby blízké. Žalobce využil svého práva odmítnout sdělit jméno osoby blízké. Žalobce rovněž neměl žádnou povinnost sdělovat žalovanému jména rodinných příslušníků nebo osob blízkých. Tím žalovaný nemůže zpochybnit totožnost odesílatele. Žádná totožnost odesílatele nebyla žalovaným nikdy jednoznačně a spolehlivě zjištěna. Totožnost je přesná identifikace osoby, tzn. křestní jméno, příjmení, věk, pohlaví, bydliště, datum narození, rodiště, stav a podobně. Žalobce žádnou výpověď k osobě odesílatele neučinil. Žalovaný nerozumí elementárnímu rozdílu mezi poštovním klientem a poštovní schránkou. Správní orgány měly povinnost vypořádat se s každou námitkou žalobce.
29. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

30. Soud ověřil **ze správního spisu, že** popis správního řízení v napadeném rozhodnutí komise a žalovaného odpovídá správnímu spisu.
31. Z e-mailu Mgr. K. N. ze dne 31. 8. 2020 soud zjistil následující text: „Vážený pane S., z pověření předsedy Okresního soudu Mgr. B. B. Vám k dotazu ze dne 16. 8. 2020 sděluji následující: Váš dotaz má charakter žádosti o poskytnutí právní rady, přičemž Okresní soud v Olomouci zásadně informace tohoto charakteru neposkytuje. Obecně lze uvést, že poplatková povinnost ve smyslu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, vzniká podáním návrhu na zahájení řízení“. Na č. l. 23 (11) se nachází lokalizace připojené IP adresy žalobce s uvedením GPS souřadnic. Na č. l. 6 se nachází seznam IP adres, ze kterých se žalobce připojoval ke svému účtu X a které poskytla TISCALI MEDIA, a. s., Policii ČR na žádost při vyšetřování činu.
32. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
33. Lichá je **námítka nepřezkoumatelnosti** z důvodu, že se komise a žalovaný nevypořádaly se všemi námitkami žalobce.
34. Soud nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí neshledal. Ve správním řízení tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. ustálenou judikaturu NSS - například rozsudek č. j. 6 As 161/2013-25).
35. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že obsahuje nosnou argumentaci. Je zjevné, jakými úvahami se žalovaný řídil, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce, proč považoval námitky za liché, mylné, vyvrácené nebo nepřípustné a proč subsumoval skutkový stav pod vybrané právní normy. Z rozhodnutí je zjevné, jak žalovaný rozhodl, v jaké věci, výrok odpovídá odůvodnění a rozhodnutí neobsahuje vnitřní rozpory. Z odůvodnění vyplývá vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.
36. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného může podle judikatury plynout též z toho, že se jako odvolací orgán nezabýval všemi odvolacími námitkami, tedy že nevyčerpal celý rozsah odvolání [srov. rozsudky NSS č. j. 3 As 51/2007-84 a č. j. 8 Afs 66/2008-71]. Neznamená to ovšem, že by odvolací správní orgán musel ke každé odvolací námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument odvolatele. Námitky lze vypořádat i tak, že správní orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím minimálně nepřímou vypořádá i námitky účastníka řízení. Absence odpovědi na jednotlivé argumenty účastníka v odůvodnění rozhodnutí bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi základními námitkami (viz rozsudek NSS č. j. 6 As 152/2014-78, Kocourek, T. § 76. In Kühn, Z., Kocourek, T. Soudní řád správní. Komentář. Praha: Leges, 2019. s. 618).
37. Argumentace žalovaného rozhodnutí nebránila soudu přezkoumat ji v rozsahu žalobních námitek. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším (nejintenzivnějším) vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů tak má místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat. Přehlédnout pak nelze ani fakt, že správní orgány a soudy nemají povinnost vypořádat se s každou dílčí námitkou, pokud proti tvrzení účastníka řízení postaví právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. rozsudek NSS č. j. 8 Afs 267/2017-38).

38. Soud nepřisvědčil **námítce věcné nepříslušnosti** komise a žalovaného.
39. Podle § 62 odst. 1 ZOP „k řízení je místně příslušný správní orgán, v jehož správním obvodu byl přestupek spáchán.“
40. Podle § 62 odst. 4 ZOP „nelze-li místní příslušnost správního orgánu určit podle předchozích odstavců nebo je-li místně příslušných více správních orgánů, provede řízení správní orgán, v jehož správním obvodu vyšel přestupek nejdříve najevo.“
41. Toto speciální ustanovení ZOP konkretizuje pravidlo podle § 11 odst. 2 věty první správního řádu, podle kterého „je-li místně příslušných více správních orgánů a nedohodnou-li se jinak, provede řízení ten z nich, u něhož jako prvního byla podána žádost nebo který z moci úřední učinil úkon jako první.“
42. V projednávané věci šlo o tzv. distanční přestupek, tj. přestupek, u něhož mezi jednáním a následkem existuje určitá vzdálenost, zejména místní. Místem spáchání přestupku, jehož se měl dopustit žalobce, je jak místo jednání, tak i místo, kde došlo k následku (srov. rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 4 A 75/2016-61, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 55 A 7/2019-37 nebo vládní návrh zákona odpovědnosti za přestupky (<https://vlada.gov.cz/assets/ppov/lrv/ria/database/VZZ-o-prestupcich.pdf>).
43. V posuzované věci bylo prokázáno, že urážlivá zpráva byla doručena Okresnímu soudu v Olomouci. Proto místně příslušným k projednání přestupku byla komise, resp. magistrát statutárního města Olomouc. Následky protiprávního jednání nastaly v Olomouci.
44. Jak opakovaně judikoval NSS, na zákonnost rozhodnutí mnohdy nemá vliv, pokud rozhodnutí vydá správní orgán místně nepříslušný, „neboť je rozhodování orgánem věcně příslušným, a tedy odborně i jinak vybaveným k posouzení určité otázky. (...) takové pochybení nijak nezasáhne do veřejných subjektivních práv adresáta tohoto aktu, neboť pro jeho právní sféru není vůbec podstatné, zda bylo rozhodnutí vydáno místně příslušným orgánem či nikoli. Rozdělení věcně příslušných správních orgánů k rozhodování podle místní příslušnosti má totiž za cíl jediné, a to přiměřeně rozložit určitou agendu mezi více správních orgánů podle určitého územního klíče a zejména zpřístupnit správní orgán účastníkům správních řízení, tedy zajistit rychlost a hospodárnost řízení“ (rozsudek NSS č. j. 2 Afs 159/2006-138 nebo č. j. 6 Afs 36/2017-25).
45. Neopodstatněná je žalobní námitka, že **správní orgány nezjistily skutkový stav v souladu s § 3 správního řádu**.
46. Lichá je i námitka, že se **žalobce nedopustil přestupku podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP, spočívajícím ve znevážení předsedy soudu**.
47. Podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP „fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci“.
48. Přestupek znevážení úřední osoby při výkonu její pravomoci podle § 5 odst. 1 písm. b) ZNP byl do českého právního řádu zařazen od 1. 7. 2017. Důvodová zpráva k ZNP vysvětlovala, že účelem tohoto přestupku je „zajištění ochrany zájmu na udržení vážnosti a autority orgánů veřejné moci, jednajících prostřednictvím příslušných úředních osob, ať už se jedná o policisty, zaměstnance obecních úřadů či pracovníky úřadu práce, sociálních odborů apod. Dotčené osoby jsou v intenzivním styku s občany, mnohdy i problematického chování, a čelí často urážkám či napadání z jejich strany, bez odpovídající zákonné ochrany. [...] Objektem je zde primárně hladký výkon veřejné moci, nikoliv osobnost úřední osoby. Daná skutková podstata je speciální vůči přestupku ublížení na cti,

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

rozdíl je v objektu přestupku, kdy objektem přestupku ublížení na cti je osobnost člověka, a nikoli řádný výkon veřejné moci“ (vládní návrh zákona ze dne 1. 7. 2015, Poslanecká sněmovna PČR, tisk 554/0). Přestupek znevážení úřední osoby při výkonu její pravomoci je předstupněm trestného činu pohrdání soudem podle § 326 tr. zákoníku. Tento přestupek dříve neexistoval a neměl odpovídající skutkovou podstatu (srov. příp. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 11 Tdo 1648/2011, třetí odstavec od konce).

49. Skutkovou podstatou přestupku, který spočívá ve znevážení úřední osoby při výkonu její pravomoci, se správní soudy již opakovaně zabývaly. Zdejší soud vycházel ze stejných východisek, jaká zaujaly ostatní soudy v následujících případech.
50. Podle rozsudku NSS č. j. 10 As 38/2021-33 analyzovaný přestupek zasahuje do ústavně chráněné svobody slova a svobody projevu (čl. 17 Listiny, čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), proto je třeba k jeho užití přistupovat s rozvahou a opravdu jen v těch situacích, kdy je to třeba k ochraně zákonem chráněného zájmu – ochrany výkonu veřejné moci proti nejružnějším difamačním projevům, které podřývají vážnost a autoritu úředních osob. Institucím a orgánům, jež reprezentují veřejnou moc státu a v důsledku toho jsou nositeli pravomoci, jež občané napadají, přísluší vždy větší dávka tolerance, velkorysosti a nadhledu, než je tomu u jednotlivých občanů [nález ze dne 17. 10. 2000, sp. zn. I. ÚS 211/99 (N 152/20 SbNU 75)]. Klíčová je zásada, že veřejná správa je službou veřejnosti a každý zaměstnanec správního úřadu je povinen se k dotčeným osobám chovat zdvořile a vstřícně (§ 4 odst. 1 správního řádu). Z této zásady „však určitě neplyne, že si musí ze strany účastníka řízení vše nechat líbit“ (rozsudek NSS č. j. 2 As 35/2010-62, bod 22).
51. NSS dále v rozsudku č. j. 10 As 38/2021-33 vyslovil, že se ztotožňuje též se závěry právní doktríny, která (sice ve vztahu k jiné právní normě, ovšem dále uvedené závěry jsou dost dobře použitelné i na nyní vykládaný přestupek) upozorňuje, že by podobné skutkové podstaty přestupků neměly dopadat např. na občany vyvedené z míry spáchaným trestným činem nebo přestupkem, rozrušené neštěstím, které je náhle postihlo, nebo jinou mezní situací. Není však důvod „tolerovat samoúčelné a cílené útoky na dobré jméno, čest, osobní důstojnost a mravní integritu strážníků či policistů, kdy ten který agresivní občan pouze ventiluje svoji averzi k veřejné moci, osobní problémy a frustrace či rozladění z předchozích negativních zkušeností s policií“. Pro posouzení každého takového jednání bude proto podstatné, zda jde o urážky, zesměšňování či jiné verbální napadání, „které není bytí i přehnanou, neoprávněnou a neodůvodněnou kritikou výkonu veřejné moci či veřejné správy obecně, ale útok má už spíše charakter osobně cíleného útoku na osobu strážníka (policisty), např. formou obscénních provokativních urážek, zesměšňování na veřejnosti, polemikami nad sexuální orientací, rodinou a soukromím strážníka, budou už překročeny akceptovatelné meze bytí i vypjaté komunikace“. Podobně jako citovaní autoři je NSS přesvědčen, že i ve vztazích veřejné správy „platí určité normy slušnosti, zdvořilosti a pravidla obecně přijatelné komunikace, které je nutno zachovávat. V opačném případě by se bez zákonné ochrany ocitly desítky a stovky tisíc zaměstnanců orgánů veřejné moci, resp. státní správy a samosprávy“ (POTMĚŠIL, Jan – VETEŠNÍK, Pavel. Obecní policie – neuposlechnutí výzvy veřejného činitele, prokazování totožnosti, urážky a napadání strážníků ze strany občanů. Poradce veřejné správy č. 2/2008; podobně též rozsudek NSS č. j. 5 As 76/2009-69, č. 2236/2011 Sb. NSS: „jakkoli je vztah občan - „úředník“ v mnohém asymetrický, i zde platí určitá všeobecně uznávaná pravidla slušnosti“).

52. NSS v odkazovaném rozsudku dále vysvětlil, že „meze přípustné kritiky úředních osob při výkonu služby jsou jistě širší než ve vztahu k osobám soukromým. Nelze však říci, že k úředním osobám je třeba přistupovat stejně striktně jako k politikům, že s nimi má být jednáno stejným způsobem jako s politiky, pokud jde o kritiku jejich jednání. Navíc veřejní zaměstnanci musí požívat důvěru veřejnosti „a nebýt nepatříčně rušeni, pokud se od nich očekává, že budou úspěšně plnit své úkoly, a může se tedy ukázat jako nezbytné chránit je v době výkonu jejich povinností před nepříjemnými a urážlivými verbálními útoky“ (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 21. 1. 1999, Janowski proti Polsku, č. 25716/94, § 33; podobně rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 17. 12. 2004, Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku, č. 49017/99, § 80). Podle čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod výkon svobody projevu, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci. Rozhodovací praxe Evropského soudu pro lidská práva pod přípustné důvody pro omezení svobody projevu zahrnuje též ochranu řádného výkonu veřejné správy (viz např. cit. rozsudek Janowski proti Polsku, § 25 a § 26, kde ESLP v dané situaci – verbální atak na zasahující policisty – podřadil sankci v polském zákoně pod důvod „předcházení nepokojům“; podobně též Pedersen a Baadsgaard, § 67, zde pod důvod „ochrana práv jiných“).
53. Kritiku lze považovat za oprávněnou, pokud svým obsahem a formou nevybočuje z účelu **kritiky věcné** způsobem, jenž by se **dotýkal cti** kritizovaného (rozsudek NSS č. j. 3 Ads 57/2003-79).
54. V posuzované věci soud dospěl ke skutkovým a právním závěrům shodným jako správní orgány. Žalobce zaslal urážlivou zprávu ze své elektronické adresy X. Jde o stejnou elektronickou adresu, ze které žalobce zaslal Okresnímu soudu v Olomouci dotaz na výši soudního poplatku a o stejnou elektronickou adresu, na kterou tento soud zaslal odpověď, jak prokázaly výtisky právě citovaných elektronických zpráv ze soudu (dvou přijatých od žalobce a jedné odeslané soudem) včetně výpisu technických dat k těmto zprávám, jak dále prokázala sdělení Policie ze dne 9. 10. 2020, sdělení TISCALI MEDIA, a. s., ze dne 12. 10. 2020 a svědecká výpověď Mgr. K. N. Podstatné je, že všechny elektronické zprávy z citované e-mailové adresy žalobce byly odeslány ze stejné IP adresy a že TISCALI MEDIA, a. s., potvrdila, že žalobce tuto IP adresu, registrovanou na jeho jméno, v době odeslání urážlivé zprávy používal.
55. Soud vyjmenované důkazy považuje za dostatečné k prokázání protiprávního jednání žalobce, za které byl uznán vinným a potrestán. Žalobce jinou skutkovou verzi příběhu věrohodně netvrdil, ani neprokázal. V řízení o přestupku postupovaly správní orgány tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Jde o tzv. zásadu omezené materiální pravdy. Jak uvedl NSS v rozsudku č. j. 1 Azs 59/2008-53, „aplikace zásady materiální pravdy zakotvené v § 3 správního řádu, podle něhož správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je pochopitelně limitována určením rozsahu, v němž je zjišťování skutkového stavu nezbytné pro rozhodování správního orgánu v konkrétním případě. V tomto omezení se projevuje jiná zásada správního řízení, a to zásada procesní ekonomie“.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

56. Žalobce vnášel do zjištěného skutkového stavu pochybnosti, které však v kontextu celé věci soud nevyhodnotil jako důvodné ve smyslu § 3 správního řádu. Žalobce vznesením shora uvedených námitek na sebe přenesl důkazní břemeno, které však neunesl. Podstatné je to, že námitky žalobce nebyly nepřesvědčivé a to, že je vůbec věrohodně neprokázal, ani nenavrhл takové důkazy, které by významně narušily jistotu ve stávajícím zjištění skutkového stavu nebo navodily důvodné pochybnosti (k přenesení důkazního břemene srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 45/2013-37, bod 24).
57. Je naprosto přirozenou reakcí člověka, který bezpečně ví, že se přestupku nedopustil, že uvede svou obranu a vylicí skutkový stav ihned při podání prvního vysvětlení a jeho verze příběhu zůstane konzistentní po celou dobu všech řízení. Obrana předestřená obviněným až v pozdějším stádiu správního řízení (nebo až v řízení soudním), se totiž může jevit (a v dané věci se také jeví) dle kontextu věci jako účelová (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 214/2016-24 a mnohé další k přirozené reakci při zjištění přestupku a zahájení řízení či podání vysvětlení nebo vyjádření k věci). Žalobce svou obhajobu měnil, jak výstižně popsal žalovaný ve vyjádření k žalobě (bod 26 rozsudku). Žalobce ani nevyužil náležité příležitosti být přítomen projednání přestupku a dokazování. Žalobce rovněž nevyužil možnosti obhajoby a soudu nedoložil žádný důkazní prostředek, který by jeho verzi prokázal. Žalobce nenavrhл soudu provedení žádného důkazu a nepředložil ani potvrzení ze zaměstnání nebo písemné prohlášení kolegy, o kterých psal při zdůvodnění, proč nemohl urážlivou zprávu odeslat.
58. Bylo také na žalobci, aby zamezil přístupu ke svému e-mailu jiným osobám a zřídil jim případně jejich vlastní účty a schránky.
59. Ve správním trestání neplatí koncentrace řízení. To znamená, že žalobce mohl prokázat svou verzi příběhu až do vydání tohoto rozsudku (za předpokladu, že žalobní námitky uvede ve dvouměsíční lhůtě pro podání žaloby podle § 71 a § 72 s. ř. s.). To však neučinil.
60. V trestním i přestupkovém právu platí zásada zákazu sebeobviňování. Za neúčast na jednání nebo za způsob obhajoby nemůže být obviněný postižen, nespáchá-li trestný čin anebo přestupek. Obviněný může vést obhajobu podle svého přesvědčení. Pokud je však obhajoba nedůvěryhodná, správní orgán přihlédne i k této skutečnosti.
61. Nutno zdůraznit, že soud k dotazu žalobce obecně odpověděl. Soud nemohl vědět, jaký bude obsah žaloby, zda a kdy ji žalobce bude podávat, za jakého skutkového a právního stavu. Proto byla odpověď soudu na dotaz žalobce, citovaná v bodě 8 a 31 tohoto rozsudku, zcela přiléhavá a odpovídající obsahu dotazu žalobce. Reakce žalobce však byla zcela nepřiměřená. Urážky, které žalobce na předsedu soudu použil, neměly nic společného s věcnou kritikou a cílily na ponížení úřední osoby, která vykonává svou pravomoc. Z obsahu odpovědi žalobce je zjevné, že žalobce chtěl předsedu soudu dehonestovat a znevážit. Nešlo svou intenzitou o oprávněnou a právně přípustnou kritiku postupu soudu, ale o útok na předsedu soudu. Šlo o neospravedlnitelný útok. Nešlo o svobodu projevu žalobce, která by byla v souladu se zákonem a mezinárodními smlouvami. Ačkoli znevažující výrok nebyl adresován předsedovi soudu na jeho e-mail, bezesporu se o něm dozvěděl nejen on, ale i řada dalších osob.
62. Správní orgány zohlednily i všechny okolnosti spáchání přestupku v souladu s § 38 písm. d) ZOP (zejména časovou souslednost mezi zasláním odpovědi soudu a urážlivé zprávy a styl odpovědi) a pohnutku žalobce v souladu s § 38 písm. e) ZOP, tj. zejména nespokojenost s odpovědí soudu na jeho dotaz.

63. Podobná východiska posouzení nepřiměřené kritiky soudce obsahoval rozsudek NSS č. j. 6 Ads 41/2008-67, kde šlo o urážky soudce. NSS zde vyslovil, že „pokud jde o urážlivá podání, Nejvyšší správní soud v témže rozsudku konstatoval, že po stránce objektivní je urážlivým každý výrok, kterým se autorita úředních orgánů zjevně snižuje nebo kterým jsou porušena osobnostní práva jiných osob. Evropský soud pro lidská práva při výkladu čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikována pod č. 209/1992 Sb.) a při úvahách, kam může zájít kritika soudů jako výraz svobody slova, zcela stabilně konstatuje, že pojem autority soudu zahrnuje především to, že soudy jsou, a jsou tak i všeobecně přijímány veřejností, fórem pro řešení právních sporů a pro rozhodování o vině a nevině jedince v trestních věcech (např. srov. rozsudek ESLP ze dne 29. 8. 1997 ve věci Worm proti Rakousku, č. stížnosti 83/1996/702/894). Pokud jde o autoritu soudu, možnost bezbřehé kritiky je třeba poměřovat zájmem zachování bazální důvěry v soudy v demokratické společnosti (srov. rozsudek ESLP ze dne 24. 2. 1993 ve věci Fey proti Rakousku, č. stížnosti 14396/88). To samozřejmě neznamená, že není možné nijak zpochybňovat správnost závěrů soudů, polemizovat s jejich rozhodnutími, resp. že by byla vyloučena možnost kritizovat soudce vůbec (srov. rozsudek ESLP ze dne 22. 2. 1989 ve věci Barfod proti Dánsku, č. stížnosti 11508/85). Konec konců takovou možnost předpokládá již sám procesní nástroj opravného prostředku, tato polemika či nesouhlas však musí mít v zájmu zachování bazální důvěry v soudní autoritu nějaké meze.“
64. Soud nepřisvědčil námitce, že se žalobce nedopustil přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP, spočívajícího v hrubé urážce Mgr. K. N.
65. Podle § 7 odst. 1 písm. a) ZNP „fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí.“
66. Soud dospěl ke shodným závěrům jako komise a žalovaný. Vyslovení urážlivých výroků žalobcem bylo prokázáno elektronickou zprávou z jeho e-mailové adresy a IP adresy, kterou má registrovanou se svými osobními údaji a kterou používal i v době spáchání přestupku. Žalobce svá tvrzení o spáchání přestupku jinou osobou neprokázal, přenesené důkazní břemeno neunesl. Urážka Mgr. N. byla prokázána její svědeckou výpovědí, urážlivou elektronickou zprávou, dvěma elektronickými zprávami, které urážlivé zprávě předcházely (dotaz žalobce a odpověď Mgr. N.), zprávou Policie ČR ze dne 9. 10. 2020, zprávou TISCALI MEDIA, a. s., ze dne 12. 10. 2020 a písemným podáním žalobce ve správním řízení – zejména vyjádření k zahájení řízení o přestupku ze dne 30. 6. 2021, odvolání a podání ze dne 15. 8. 2022. Žalobce ve vyjádření k zahájení řízení upozornil komisi, aby věnovala jeho vyjádření náležitou pozornost, protože jinak by mohlo dojít nesprávným úředním postupem k naplnění znaků trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 tr. zákoníku a závažnému poškození jeho osoby. Žalobce v odvolání napsal, že uznání viny nemůže myslet nikdo s elementárním právním vědomím vážně, jde o domněnky a že žalobce doplní odvolání prostřednictvím právního zástupce. V doplnění odvolání, které podal žalobce bez právního zástupce, doplnil, že rozhodnutí je projevem libovůle, podjatosti a nekompetentnosti. Žalobce zaplatil pokutu a náklady správního řízení s dovětkem, že jde o „výpalné organizované zločinecké skupině“. Žalobce v podání ze dne 15. 8. 2022 nazvaném „upozornění“, napadené rozhodnutí označil jako právní pamflet a proti pachatelům tohoto rozhodnutí podá trestní oznámení a další kroky ještě budou následovat. Trestným činem vylákanou částku (rozuměj pokutu) zaplatil, ale současně žádá o její vrácení, nebo žalobci způsobí škodu a nemajetkovou újmu a bude se domáhat vyvození přímé a plné osobní, hmotné i trestní odpovědnosti po všech pachatelích.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

67. Občanské soužití, jako tzv. neurčitý právní pojem, lze definovat jako určitý souhrn ustálených pravidel jednání a chování ve společnosti, který je založen na respektování práv ostatních lidí, jejichž dodržování v určitém čase a místě je ve společnosti obvyklé. Příklady hrubého jednání, které jsou schopny narušit občanské soužití, stanovuje právě § 7 ZNP. Jedná se zejména o urážku na cti, vyhrožování, schválnosti, nepravdivé obvinění. Hrubé jednání lze definovat jako jednání, které má schopnost ohrozit nebo porušit zájem uvedený v § 7 a současně narušit občanské soužití, tj. překročit rámec výše uvedených ustálených jednání a pravidel. Podle důvodové zprávy k chráněným zájmům patří zdraví člověka, jeho osobnost a čest, zájem na bezporuchovém občanském soužití (srov. rozsudek NSS č. j. 7 As 12/2010-65; Vetešník, P., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích, 2. vydání, 2020, s. 962–980).
68. Pojmovým znakem přestupku ublížení na cti není pronesení hanlivého výroku před větším množstvím lidí, je jím však skutečnost, že se jedná o výrok urážlivý nebo zesměšňující; a dále povědomost pachatele o tom, že se v dané situaci a v dané skupině obyvatel, tedy v celkovém společenském kontextu, jedná o výrok hanlivý (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 60/2006-53).
69. Hrubé jednání je takové jednání, které „narušuje občanské soužití takovou měrou, že podle obecného názoru a přesvědčení překračuje rámec pouhé nevhodnosti (nesprávnosti). Je třeba proto důsledně odlišit jednání hrubé a jednání jinak nevhodné, např. porušení pravidel slušnosti, zdvořilosti“ (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 84/2009-64).
70. Hrubé jednání, navíc na veřejnosti, nemůže posloužit jako účinný prostředek řešení mezilidského sporu; nelze takto překračovat společností uznávanou mez slušnosti (srov. rozsudek NSS č. j. 2 As 29/2017-28, bod 17).
71. Popsaný útok žalobce nebyl jednáním, které by bylo pouze nevhodné či neslušné, ale již vybočilo svým provedením a intenzitou z rámce běžného nevhodného chování. Soud nemá pochybnosti o tom, že výroky žalobce byly urážlivé a zesměšňující. Výraz „blbka“ vůči Mgr. N. zasahoval do její cti. Žalobce si musel být vědom toho, že jde o urážky a posměch. Je zjevné, že tyto výrazy se dotknou cti každého člověka. Popsaná nactiutrhání se dozvěděly a četly i další osoby, zejména zaměstnanci soudu a následně všechny další osoby, které se podílely na správním řízení. V dané situaci a v dané skupině obyvatel se jednalo o výroky dehonestující a vulgární. Mgr. N. se cítila zesměšněna, výroky se jí dotkly, což vyplývá z její svědecké výpovědi i neochoty k uzavření smíru. Šlo o difamující a neospravedlnitelný útok. Cílem protiprávního jednání žalobce bylo dehonestovat a ponížit Mgr. N.
72. Pro úplnost je třeba uvést, že urážky a znevážení zazněly proti tomu, že soud nesdělil žalobci přesně, jaký soudní poplatek by hradil za podání diskriminační žaloby. Soud nemá povinnost sdělovat hypotetické výše soudního poplatku a poskytovat právní rady. K tomu jsou určeni v první řadě advokáti, případně právní kliniky, neziskové organizace zaměřené na poskytování právního poradenství, veřejný ochránce práv atd. Žalobce o sobě neuvedl a ze soudního a správního spisu nevyplývá, že by byl zranitelnou osobou s nemožností zjistit či zajistit si informaci o výši soudního poplatku, například osobou vážně nemocnou, staršího věku, sociálně znevýhodněnou, bez možnosti připojení k internetu atd. Žalobce má vysokoškolské vzdělání a obecné informace o soudních poplatcích jsou snadno dostupné na internetu.

73. Soud nezpochybnuje, že žalobce se mohl nacházet ve složité osobní, životní nebo rodinné situaci. Pak bylo namístě, aby požádal o pomoc s vyřizováním osobních záležitostí.
74. Žalobce se může při vyřizování osobních záležitostí nechat zastoupit třetí osobou nebo požádat o pomoc při vyřizování svých věcí také Českou advokátní komoru (včetně bezplatné právní pomoci) či žádat soud o ustanovení advokáta v soudním řízení.
75. Žalobce může v příštím správním řízení požádat o ustanovení advokáta na náklady státu podle zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, který stanoví postup a podmínky ustanovení advokáta pro řízení před orgány veřejné správy na náklady státu.
76. V soudním řízení správním může žalobce požádat o osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta na náklady státu (§ 35 odst. 10 s. ř. s.).
77. Soud byl povinným subjektem k poskytnutí informace podle § 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Právě předseda soudu byl tím, kdo za soud v této věci jednal, a to v souladu se zákonem č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Asistentka soudce Mgr. K. N. byla oprávněna sepsat odpověď na dotaz žalobce, a to v souladu s § 36a odst. 4 zákona o soudech a soudcích, podle kterého „asistent soudce vykonává jednotlivé úkony soudního řízení z pověření soudce, pokud tak stanoví zvláštní zákon nebo rozvrh práce“.
78. Podle § 2 odst. 2 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 24. července 2009 č. 19/2009 Sb. instr. a sdělení, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve znění instrukce č. 9/2012 Sb. instr. a sdělení, č.j. 13/2008-SOSV-SP, se za informaci poskytovanou podle zákona o poskytování informací nepovažují sdělení o budoucích rozhodnutích. Rozhodnutím je i rozhodnutí o soudním poplatku.
79. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Přezkoumávaný proces byl souladný se zákonem a oba správní orgány svá rozhodnutí řádně odůvodnily. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
80. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce ani úspěšný žalovaný nemají právo na náhradu nákladů řízení (žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, ani úhradu nákladů řízení nepožadoval).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní

den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 1. března 2024

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně